Programa

Economia social i solidària per a l'enfortiment territorial

Formació semipresencial

Del 14 de gener al 01 d'abril de 2027

Ateneu Cooperatiu Catalunya Central

UVIC UNIVERSITAT DE VIC UNIVERSITAT CENTRAL DE CATALUNYA

Generalitat de Catalunya Departament d'Empresa i Treball

Curs

L'Economia Social i Solidària (ESS) és una proposta de democratització de l'economia, de priorització de les persones per sobre del capital i les relacions basades en la cooperació i la sostenibilitat de la vida. Una proposta que els darrers anys ha crescut i ha guanyat pes i presència a Catalunya i que en tindrà molt més els propers anys, ja que està demostrant capacitat de donar resposta als grans reptes ambientals i socials que afrontem com a societat a nivell local i global.

A nivell regional, un d'aquests reptes té a veure amb el desequilibri territorial. La desigualtat d'oportunitats i la dificultat d'accés a serveis fa dècades que agreugen el despoblament i envelliment d'algunes poblacions i comarques. El repte de l'equilibri territorial segueix sobre la taula i l'ESS no és aliena a les dinàmiques de desigualtat territorial presents a Catalunya. Malgrat són moltes les iniciatives d'ESS en entorns rurals o no metropolitans, majoritàriament l'ESS es segueix pensant, creant i articulant des d'un centralisme metropolità.

Aquest curs té la particularitat de tenir com a eix transversal i com a continguts la perspectiva territorial i la ruralitat. L'objectiu del curs és comprendre com aquestes iniciatives es desenvolupen, com donen respostes a necessitats específiques d'entorns rurals i quines potencialitats tenen en aquests entorns. Volem tenir una doble mirada molt focalitzada en aquest entorn local i molt connectada amb el context global. I com l'ESS dóna resposta a aquests grans reptes.

Curs

- **Dates:** Del 14 de gener a l'1 d'abril de 2027
- **Durada: 10 setmanes** (66 hores lectives, de les quals, 34 presencials)

- **Horari:** Dimarts i dijous de 18 a 20 h (sessions síncrones en línia) i 3 dissabtes de 10 a 18 h (visites a experiències)
- **Sessions presencials:**
  - Inauguració del curs, dijous 14 de gener de 16 a 20h
  - Sessions del 2 i del 4 de març de 16 a 20h
  - Cloenda, dijous 1 d'abril, de 16 a 20h
  - Ubicació: UVic, Campus Miramarges (C/ Sagrada Família, 7 - Vic)
  - Les visites d'experiències seran un dissabte al mes
- **Modalitat:** Semipresencial

- **Certificació:** Certificat d'aprofitament prèvia assistència del 80% i superació d'una avaluació. Es valorarà el reconeixement de 5 ECTS per a estudiants de la UVic - UCC.
- **Preu: 40€**

Coordinació

CARLA ESCARRÀ

Coordinadora del curs. Antropòloga i cooperativista a Mas la Sala, participa en projectes de dinamització cultural i intercooperació al Pirineu, com La Lluerna Llibreria. Ha aprofundit en la relació entre l'economia social i solidària i les ruralitats i ha coordinat la publicació Economia Solidària i Ruralitats.

LAURA MUIXÍ

Suport a la coordinació del curs i membre de l'equip de coordinació de l'Ateneu Cooperatiu de la Catalunya Central. També és membre de la cooperativa d'habitatge en cessió d'ús Cal Cases i impulsora de la Fundació Emprius.

ELISENDA TARRATS

Coordinadora del curs. Doctora en Administració i Direcció d´Empreses per la Universitat Politècnica de Catalunya. Màster en Direcció de Recursos Humans per EAE Business School. Postgrau en gestió de recursos humans i relacions laborals. Actualment és coordinadora de la unitat d'emprenedoria de la UVic-UCC. Professora i investigadora al camp de la gestió de recursos humans, lideratge i compromís.

JOSÉ-ANTONIO CORRAL

Coordinador del curs. Doctor en Geografia i Llicenciat en Ciències Econòmiques i Empresarials per la UAB. Professor del Departament d'Economia i Empresa de la UVic-UCC. Membre del grup de recerca Emprèn. La seva activitat docent i investigadora se centra en la gestió d'empreses, el màrqueting i el desenvolupament territorial.

Professorat

LLUÍS MARCO

Membre de Sínere, cooperativa especialitzada en consultoria estratègica i organitzacional per a entitats i empreses de l'economia social i solidària. La seva activitat se centra en l'acompanyament de processos de reflexió estratègica, transformació organitzativa i desenvolupament de models de gestió adaptats a les necessitats de cada organització.

ALBA ROJAS

Membre de l'Oficina Tècnica de la Xarxa d'Ateneus cooperatius, membre de l'equip de coordinació de l'Ateneu Cooperatiu de la Catalunya Central. Forma part de gestió de GEDI i ha sigut fundadora de Frescoop.

SEBASTIÀ MATA

Membre de Ponent Coopera i l'Associació Repoblem, des d'on treballa en iniciatives relacionades amb el desenvolupament rural, el repoblament i l'economia social i solidària. També ha participat en l'àmbit de les polítiques locals, especialment en qüestions com l'habitatge, l'emancipació juvenil i la dinamització dels territoris rurals.

ANNA ARISA

Diplomada en Treball Social i llicenciada en Ciències del Treball, és cooperativista a Sambucus. Té una àmplia trajectòria com a docent en cooperativisme, vinculada a la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya i a Aposta.

EDUARD TREPAT

Geògraf i coordinador tècnic de l'Associació d'Iniciatives Rurals i Marítimes de Catalunya (ARCA), està especialitzat en desenvolupament rural i polítiques territorials. Participa en iniciatives per afrontar el despoblament, enfortir les economies locals i promoure el desenvolupament sostenible dels territoris rurals, així com en l'impuls de l'Agenda Rural de Catalunya.

CURS ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA
PER L'ENFORTIMENT TERRITORIAL

Programa

SESSIÓ INAUGURAL

Ponents: Carla Escarrà i Laura Muixí (Coordinació del curs)
Laia Baró Gómez (Equip de recerca Fem-vida)

Presentació del curs i participants. Ponència inaugural: repensant la viabilitat dels projectes des d'una perspectiva feminista amb l'experiència del projecte Fem-vida

Sessió presencial (UVIC). Dijous 14/01 de 16 a 20 h

BLOC 1 | La perspectiva territorial. Els reptes socials i mediambientals

Ponent: Eduard Trepat (ARCA)

Què significa incorporar la perspectiva territorial a l'hora d'afrontar els reptes socials i mediambientals? Com s'organitza el territori a casa nostra i quins desequilibris presenta el model actual de distribució de la població i de l'activitat econòmica? Reflexionarem sobre els reptes i les oportunitats del territori i sobre com una distribució demogràfica i econòmica més equilibrada pot contribuir a una societat més justa, cohesionada i sostenible.

4 sessions online, de 18 a 20 h Dimarts 19/01 | Dijous 21/01 | Dimarts 26/01 | Dijous 28/01

VISITA 1 | Osona i Lluçanès. Agroalimentació i cures

Ponents: Serradet de Barneres, Mas Corcó i La Rosada

Coneixerem projectes d'ESS de les comarques Osona i el Lluçanès. En l'àmbit agroalimentari anirem a el Serradet de Barneres, ramat d'ovelles agroecològic amb formatgeria pròpia, i Mas Corcó Pagesos forners, projecte que ajunta dos oficis ancestrals: forner i pagès. A continuació ens desplaçarem fins a Prats de Lluçanès a visitar La Rosada, espai actiu de convivència i envelliment.

Sessió presencial. Dissabte 30/01 de 10 a 18 h

BLOC 2 | El cooperativisme i el seu desenvolupament en entorns rurals

Ponent: Anna Arisa (Sambucus)

Com pot el cooperativisme contribuir al desenvolupament dels entorns rurals? Coneixerem els principis i les característiques del model cooperatiu, les possibilitats que ofereix per impulsar iniciatives col·lectives i els elements clau per comprendre i gestionar l'economia d'una cooperativa. Explorarem com aquest model pot donar resposta a les necessitats del territori i afavorir-ne el desenvolupament econòmic i social.

4 sessions online, de 18 a 20 h Dimarts 02/02 | Dijous 04/02 | Dimarts 09/02 | Dijous 11/02

CURS ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA
PER L'ENFORTIMENT TERRITORIAL

Programa

VISITA 2 | Berguedà: Habitatge, forestal i agroalimentació

Ponents: Cal Blanxart, Mancomunitat de Municipis per la Biomassa i Ramaders de Muntanya

Coneixerem el Berguedà. Allà visitarem un projecte d'habitatge cooperatiu, Cal Blanxart, que neix amb la vocació de contribuir a realitzar un barri vell en procés de degradació. A continuació, visitarem la Mancomunitat de Municipis de l'Alt Berguedà per la Biomassa, un conjunt de municipis de la zona de l'alt berguedà que han format una mancomunitat per la gestió dels boscos. I finalment coneixerem Ramaders de Muntanya, una experiència d'articulació de l'àmbit agroalimentari.

Sessió presencial. Dissabte 13/02 de 10 a 18 h

BLOC 3 | El paper de l'economia social i solidària en l'equilibri territorial

Ponent: Carla Escarrà (GEDI)

Què és l'economia social i solidària (ESS) i quin paper té en la construcció de territoris més equilibrats i cohesionats? Analitzarem la seva presència en diferents zones i sectors econòmics, els factors que expliquen aquesta distribució i les oportunitats que ofereix per afrontar les desigualtats territorials. Reflexionarem sobre el potencial de l'ESS per dinamitzar les economies locals, generar ocupació arrelada al territori i contribuir a un desenvolupament més just i sostenible.

4 sessions online, de 18 a 20 h Dimarts 16/02 | Dijous 18/02 | Dimarts 23/02 | Dijous 25/02

BLOC 4 | Gestió democràtica i cures a les organitzacions d'ESS

Ponents: Lluís Marco (Sínere)

Com podem construir organitzacions d'economia social i solidària més democràtiques, participatives i curoses amb les persones? Explorarem la gestió democràtica com a eina per fomentar la participació activa, el diàleg i la corresponsabilitat en la presa de decisions. També aprofundirem en la perspectiva de les cures i en les pràctiques que contribueixen al benestar de les persones, dels equips i de les organitzacions, identificant els principals reptes i les oportunitats per incorporar-les en el dia a dia.

2 sessions presencials (UVIC), de 16 a 20 h Dimarts 02/03 | Dijous 04/03

Programa

BLOC 5 | Cocreació de polítiques públiques i articulació territorial

Ponents: Alba Rojas i Sebastià Mata (GT Ruralitats de la XAC)

Com podem enfortir les iniciatives d'economia social i solidària a través de la cooperació entre agents del territori i les administracions públiques? Analitzarem la importància del treball en xarxa, la construcció d'aliances i la generació de sinergies entre les iniciatives d'ESS, les entitats locals i altres agents comunitaris. Reflexionarem sobre com la cocreació de polítiques públiques pot donar resposta a les necessitats col·lectives, ampliar l'abast de les iniciatives i contribuir a un desenvolupament territorial més inclusiu i sostenible.

4 sessions online, de 18 a 20 h Dimarts 09/03 | Dijous 11/03 | Dimarts 16/03 | Dijous 18/03

VISITA 3 | Les Garrigues i L'Urgell. Indústria, restauració i dinamització territorial

Ponents: John Fil, Bar Centro Maldà i La Vall del Corb

Visitarem Les Garrigues i l'Urgell. Allà coneixerem una fàbrica tèxtil cooperativa amb més de 50 anys de trajectòria a una comarca agrària i visitarem un bar de poble gestionat per una cooperativa, a Maldà, i com entenen la seva funció de dinamització social del municipi. Finalment coneixerem l'Associació per al desenvolupament integral de la Vall del Corb que té per objectius la dinamització de la Vall i la revitalització dels seus municipis, entre altres.

Sessió presencial. Dissabte 20/03 de 10 a 18 h

SESSIÓ DE TANCAMENT

Ponents: Carla Escarrà i Laura Muixí (Coordinació del curs)

Presentació de treballs, tancament i valoració del curs

Sessió presencial (UVIC). Dijous 01/04 de 16 a 20 h

CURS ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA
PER L'ENFORTIMENT TERRITORIAL

Calendari

GENER

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
11	12	13	14 **SESSIÓ PRESENCIAL** UVIC	15	16	17
18	19 **BLOC 1** Sessió online	20	21 **BLOC 1** Sessió online	22	23	24
25	26 **BLOC 1** Sessió online	27	28 **BLOC 1** Sessió online	29	30 **VISITA 1** Osona i Lluçanès	31

FEBRER

01	02 **BLOC 2** Sessió online	03	04 **BLOC 2** Sessió online	05	06	07
08	09 **BLOC 2** Sessió online	10	11 **BLOC 2** Sessió online	12	13 **VISITA 2** Berguedà	14
15	16 **BLOC 3** Sessió online	17	18 **BLOC 3** Sessió online	19	20	21
22	23 **BLOC 3** Sessió online	24	25 **BLOC 3** Sessió online	26	27	28

MARÇ

01	02 **BLOC 4** UVIC	03	04 **BLOC 4** UVIC	05	06	07
08	09 **BLOC 5** Sessió online	10	11 **BLOC 5** Sessió online	12	13	14
15	16 **BLOC 5** Sessió online	17	18 **BLOC 5** Sessió online	19	20 **VISITA 3** Les Garrigues i L'Urgell	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ABRIL

			01 **SESSIÓ DE TANCAMENT** UVIC	02	03	04